

PIENINIŲ KARVIŲ PRODUKTYVUMO KAITA ŠERiant RACIONU SU PAPILDAIS

Zita Bartkevičiūtė, Janina Černiauskienė

Lietuvos veterinarijos akademija, Gyvulių mitybos katedra, Tilžės g. 18, LT-3022 Kaunas; tel. (8-37) 36 34 08

Santrauka. Tirta mineralinių, energinių bei baltyminių pašarų papildų įtaka pieninių karvių primilžiui ir pieno sudėčiai. Bandymas atliktas su 3–4 laktacijų LJ veislės karvėmis analogėmis, suskirstytomis po šešias į kontrolinę ir bandomąją grupes. Vidutinis primilžis per paskutinę laktaciją buvo 5500 kg pieno. Abiejų grupių karvės šertos ūkio pašarais. Melžiamų karvių raciono tvartiniu laikotarpiu sausąją medžiagą sudarė: šienas – 25%, apvytintos žolės silosas – 35%, pašariniai runkeliai – 10%, miežių miltai ir rapsų išspaudos – 30%, o ganykliniu laikotarpiu – 84% žolė ir 16% miežių miltai. Karvės taip pat gavo po 0,10 kg valgomosios druskos. Bandomosios grupės karvių racionai, atsižvelgiant į pašarų cheminę sudėtį, buvo pagausinti mineraliniais, energiniais bei baltymineis papildais. Pašarų papildai duoti nuo karvių užtrūkimo pradžios iki 100-osios laktacijos dienos. Vėliau dar 170 dienų buvo registruojami tik produktyvumo duomenys.

Nustatyta, kad per pirmąją laktacijos šimtadienį iš kiekvienos kontrolinės grupės karvės buvo primelžta vidutiniškai 2010 kg natūralaus, arba 2009 kg koreguoto, pieno, o iš bandomosios karvės – 2564 ir 2479 kg pieno, t. y. atitinkamai 27,5% ir 23,4% daugiau ($p < 0,05$). Be to, bandomųjų karvių pienas buvo 0,20% baltymingesnis ($p < 0,05$), bet turėjo 0,27% mažiau riebalų. Bandomosios grupės karvių didesnis primilžis (247 kg natūralaus, arba 241 kg koreguoto, pieno) ir baltymingumas (0,27%), bet 0,04% mažesnis pieno riebumas buvo ir per kitas 170 laktacijos dienų, nors tuo laiku pašarų papildai nebuvo duodami. Per visą kontroliuotą 270 dienų laktacijos tarpsnį iš bandomosios grupės karvių buvo primelžta 801 kg natūralaus, arba 711 kg koreguoto, t. y. 16,9% ir 15,0% pieno daugiau ($p < 0,05$) negu iš kontrolinės grupės. Be to, bandomosios grupės karvės davė 0,24% baltymingesnį ($p < 0,05$) ir 0,11% mažiau riebalų turintį pieną.

Pašarų papildai leido palaikyti fiziologines normas atitinkantį svarbiausių mineralinių elementų – kalcio, fosforo, magnio bei gliukozės kiekį karvių kraujyje pirmąją laktacijos šimtadienį.

Raktažodžiai: karvės, produktyvumas, racionų papildai.